

σαν καταβάλλοντες προσπάθειαν καὶ δραστηριότητα, ἀποροῦσι ποῦ πρῶτον νὰ τρέξωσι, καθότι ἀφ' ὧλων τῶν σημείων τοῦ ὀρίζοντος, ἀφ' ὧλων τῶν ὑποστέγων οἰκημάτων καὶ τῶν ὑπογείων, ἀφ' ὧλων τῶν κραβάτων ἀκούουσιν ἰκεσίας. Καὶ ἐνοικιάζουσιν ἐν δωματίον, ἔπειτα δὲ μίαν οἰκίαν καὶ κατορθοῦσι τέλος νὰ οἰκοδομήσωσι νοσοκομεῖον, οὐδεμίαν δὲ ἀποκρούουσι συμφορὰν ἐν στερήσει ζῶντες καὶ ἐν δυσαρρεσκείαις, ἵνα καταπραύνωσι τὰς ἀλγοῦσας σάρκας καὶ τὰς ἠρεθισμένας ψυχάς, τοσοῦτον ἀσπλάχνως ἀμεριμῶντες περὶ τῆς ἰδίας ζωῆς, ὥστε ἡ ζωὴ τοὺς ἐγκαταλείπει, ὅτε δὲ κατὰ τὴν ἐσχάτην ὥραν οὐδὲν ἐπιθυμοῦσιν ἢ ν' ἀποθάνωσιν ἀσπαζόμενοι σταυρὸν σεβαστόν, ἄρχων τις τῆς ἐκκλησίας ἀποσπᾶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειλέων των! Εἶναι πικρόν!

### Β'. Τὸ νοσοκομεῖον τῆς ὁδοῦ Λουρμὲλ.

Τὸ ἴδρυμα ἀνεπτύχθη εἰς αὐτὸν τὸ τόπον τῆς γεννήσεώς του καὶ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἤθελε περιορισθῆ ἐπὶ τοῦ λόφου του, ἐν τῇ ἐπαύλει ἐκείνῃ τῆς Σάρρας, ἣν ἡ κ. Γαρνιὲ τοσοῦτον ἀνδρικῶς ἀπέκτησε. Καίτοι ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐπεκτείνωσιν αὐτὸ καὶ ν' ἀποστείλωσιν ἀντιπροσώπους εἰς διαφόρους πόλεις, αἱ κυρία ἐδίσταζον, καθότι ἡ ἐποχὴ ἦτο κακὴ. Πλείστους ἀνθρώπους εἶχε καταστρέψει ὁ πόλεμος καὶ ταπεινώσει μέχρις ἀπογνώσεως ἡ Κοινότης. Ἦτο ἄρα γε κατάλληλος ἡ ὥρα, ὅπως δοκιμάσωσι νὰ ἰδρῶσιν κατὰστημα ἐν Παρισίοις καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἐξητλημένην ἢ ἐξησθηνημένην φιλανθρωπίαν, ὡς ἐκ τῶν τοῦ πολέμου καταστροφῶν; Περιμείνασαι, μέχρι τοῦ 1874, ἀπεφάσισαν τότε νὰ προβῶσιν. Ἡ χήρα κ. Λεσά, γυνὴ δραστηρία, ἣτις ἐκέκτητο πολλὰ ἐκ τῶν προσόντων τῆς κ. Γαρνιέ, εἶχε δὲ τὴν ὄψιν οἰκτίρμονος μολοσσοῦ, μὴ ἀμφιβάλλουσα περὶ τῆς γενναιότητος τῶν Παρισινῶν, ἐζήτησε παρ' αὐτῶν τὰ ἀναγκαῖα χρηματικὰ ποσά. Ὡς πρὸς τοὺς ἀρρώστους, ἐγίνωσκεν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι δὲν ἤθελον λείψει. Αἱ ἐνέργειαι αὐτῆς καὶ τινῶν ἄλλων χηρῶν συνεργαζομένων αὐτῇ, ὑπῆρξαν δραστηριώταται. Συλλέγουσαι ἐράνουσ καὶ ζητοῦσαι ἐλεημοσύνην «διὰ τὰς ἐκ καρκίνου πασχούσας πτωχὰς παρακαλῶ!» ἐδυνήθησαν νὰ ἐνοικιάσωσι μετ' οὐ πολὺ, καὶ νὰ διασκευάσωσιν οἰκίαν, εἰς ἣν εἰσῆλθον τὴν 8 Δεκεμβρίου 1874. Ἡ οἰκία αὕτη ἐγκαταλειφθεῖσα ἤδη ὑπὸ τῶν κυριῶν τοῦ Γολγοθά ὑπάρχει ἔτι καὶ τὴν ἐπεσκέφθη. Εἶναι κοιτίς—παρ' ὀλίγον ἔλεγον φάτνην.

Κεῖται δὲ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Λεοντίνης καὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλφόνσου. Ἡ τιαυτὴ ἔνδειξις δὲν διαφωτίζει ἴσως τὸν ἀναγνώστην. Εἰς τὴν 15ην περιφέρειαν, ὅπου ἄλλοτε ὑπῆρχεν ἡ πεδιάς τῆς Γρενέλλης, ἦν ἐγνώρισα ἔρημον σχεδόν, εἰς τὸ βάθος τῆς συνοικίας Ἰαβέλ, διήνοιξαν ὁδοὺς παρ' αἷς ἐκτίσθησαν καλῶσαι τινές. Πλησίον δὲ

λαχανοκήπου, ἐν ᾧ θάλλουσι τὰ πράσα καὶ οἱ θρίδακες, καὶ ἐγγὺς ἐκκλησίας, ἧς οἱ ἀσβεστόχριστοι τοῖχοι δὲν φαίνονται λίαν στερεοί, παιδαγωγὸς τις πλήρης ἀπατηλῶν ἐλπίδων εἶχεν οἰκοδομήσει σχολεῖον. Μόνοι ἔλειπον οἱ μαθηταί, αἱ δὲ κοσμοῦσαι τὴν αὐλὴν δύο καστανέαι δὲν ἀνεπλήρουν αὐτοὺς. Ὁ παιδαγωγὸς ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σχολεῖον. Ἔκειτο δὲ μακρὰν καὶ ἦτο λίαν ἀνεπαρκές, ἀλλ' ἡ κ. Λεσά καὶ αἱ συνεργαζόμεναι αὐτῇ τέσσαρες χῆραι, ἐνθυμηθεῖσαι τὴν παροιμίαν «Μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ πτηνὸν κτίζει τὴν φωλεάν του» ἐμίσθωσαν τὴν οἰκίαν, ὅπως ἰδρῶσιν ἐν Παρισίοις ὑποκατάστημα τῶν κυριῶν τοῦ Γολγοθά καὶ ἐγκατέστησαν. Ἡ αἴθουσα τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἡ τῶν μαθημάτων περιέλαβον δώδεκα κλίνας, θαλαμισκοὶ τινὲς ὑπόστεγοι ὠρίσθησαν πρὸς κατοικίαν τῶν ἐνοίκων κυριῶν, δωματίον δὲ βλέπον πρὸς τὸν λαχανοκήπον, διεσκευάσθη ἐκ τοῦ προχείρου εἰς ἐκκλησίαν καὶ οἰκίσκος πλινθόκτιστος, ὅστις τὴν σήμερον εἶναι γαλακτοκομεῖον, ἐχρησίμευεν ὡς νεκρικὸς θάλαμος. Ἦτο δὲ τὸ κατὰστημα τοῦτο καὶ στενόχωρον καὶ δύσχρηστον, τὸ νῦν εἶναι λίαν ἀκάθαρτον, ἀλλ' ὅτε ἐχρησίμευεν ὡς νοσοκομεῖον τῶν ἀνιάτων γυναικῶν, ἦτο καθαρῶτατον καὶ καθ' ἐκάστην ἐπλύετο. Τὸ ἴδρυμα φαίνεται ἔχον διασταλτικὴν δύναμιν, καθόσον ὅτε ἐγκατέστησαν ἐν Παρισίοις, αἱ κυρία τοῦ Γολγοθά ἦσαν πέντε τὸν ἀριθμὸν. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἐνὸς ἔτους ἀνήρχοντο εἰς 246. Ὡς ἡ πόλις τῆς Λυῶνος, καὶ ἡ τῶν Παρισίων ἔσπευσεν νὰ εἰσακούσῃ τὰς ἀποτεινομένας αὐτῇ ἰκεσίας πρὸς περίθαλψιν ἀφορητῶν δεινῶν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΕΟΥ

## ΒΕΡΕΝΙΚΗ

(Συριακὸν ἱστορῆμα ὑπὸ Ἰωάννου Φλάχ.)

Γ'.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω εἶχον συμβῆ ἐν ὀλίγαις στιγμαῖς ἐν ᾧ ἡ εὐρεῖα κυρία ὁδὸς τῆς Ἀντιοχείας ἦτο ἀκόμη ὅλη ἔρημος ἀνθρώπων καὶ οἱ πλείστοι τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις κατοικούντων εὐρίσκοντο βεβουθισμένοι εἰς βαθὺν ὕπνον· πολλοὶ αὐτῶν οὐδ' εἶχον κἄν μάθει τὴν δολοφονίαν τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου.

Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἔγεινε κίνησίς τις ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Ἀντιοχείας. Ἐν ῥιπῇ δ' ἀνέμου διεδόθη ἡ φήμη περὶ ἀποκτείνων τῶν πρὸ τῶν ἀνακτόρων φόνων μέχρι τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων προσταίων, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον πολὺς ὄχλος, διαβὰς τὰς γεφύρας, συνωθεῖτο ἐπὶ τῆς νήσου τῶν ἀνακτόρων· ἅπαντες δὲ, ὅπως εὐχαριστήσωσι

τὴν περιέργειαν αὐτῶν, εἶχον πλησιάζει εἰς τ' ἀνάκτορα καὶ ἀνέμενον τὰ μέλλοντα συμβῆναι.

Δὲν εἶχον δ' ἀναμείνει πολὺ οἱ Ἀντιοχεῖς, καὶ ἠνεψόχθησαν αἱ θύραι ἐπὶ τινος ἐξώστου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφάνη ὁ Θρασύμαχος, ἄγων διὰ χειρὸς τὸν νεαρὸν Σέλευκον. Ὁ Σέλευκος ἔφερε τὴν βασιλικὴν πορφύραν, τὸ διάδημα καὶ τὸ βασιλεῖον στέμμα.

— Ἀντιοχεῖς, ἐφώνησεν ὁ Θρασύμαχος διὰ φωνῆς καὶ μακρὰν ἀκουστῆς. Πρὸ ἔνδεκα ἡμερῶν ὁ καλὸς ἡμῶν βασιλεὺς Ἀντίοχος, ὃν οἱ σύγχρονοι διὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπεκάλεσαν Θεόν, ἔπεβίωσεν ἐν Ἐφέσῃ πληγίς τὸν ἐγκέφαλον, ἀφοῦ πρότερον εἶχεν ἐκδιώξει τὴν Βερενίκην καὶ ἀποκληρώσει τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἐκλέξας τὸν Σέλευκον ὡς διάδοχόν του, καὶ παραδούς αὐτῷ, διὰ τοῦτο, τὴν βασιλείον σφραγίδα ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου. Χαιρετίσατε τὸν Σέλευκον ὡς ὑμέτερον βασιλέα καὶ ὁμύσατε νὰ διατηρήσῃτε τὴν αὐτὴν ἣν καὶ πρὸς τὸν πατέρα του πίστιν!

Τότε ὑπεκλήθη ὁ Ἀντίοχος δις πρὸ τοῦ πλήθους, ὅπερ ἐξερράγη εἰς μυριόφωνον ἐπευφημίαν, ἣτις ἐν βραχεῖ ἀντήχησεν ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν καὶ ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον.

Μεθ' ἡμίσειαν ὥραν συνηθροίζετο στρατὸς πρὸ τῶν βασιλείων. Ὅτε δὲ ἦσαν παρατεταγμένοι, ἐφάνησαν ὁ Σέλευκος καὶ ὁ Θρασύμαχος μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ φέροντες λαμπρὰς πανοπλίας. Ὁ στρατὸς ἐξεκίνησε παρευθὺς, ὁ δὲ λαὸς ἀμφοτέρωθεν τῆς κυρίας ὁδοῦ φρενητιωδῶς ἐπευφήμει καὶ συνώδευε τοὺς πολεμιστὰς διὰ προσφωνήσεων μὴ γνωρίζων ἀκριβῶς ὁποῖος ὁ σκοπὸς τῆς στρατιωτικῆς ταύτης πορείας.

## Ζ'.

Τὸ ἄρμα τῆς Βερενίκης εἶχε διέλθει τὰ τεῖχη καὶ τὰ ὀχυρώματα τῶν ἐπαύλεων τῆς Δάφνης, καὶ ἔστη πρὸ τοῦ οἴκου τοῦ Εὐμένους, τοῦ ἄρχοντος τοῦ μικροῦ τούτου χωρίου, ὅπερ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὡς μεμακρυσμένον προάστειον τῆς Ἀντιοχείας. Ὅλος ὁ παροικιωδῆς παράδεισος τῆς Δάφνης ὁ νοτιοδυτικῶς τῆς Ἀντιοχείας κείμενος, θαῦμα καλλονῆς καὶ ἐρωτικῆς χάριτος, ὁ ἔχων περιφέρειαν ὀγδοήκοντα σταδίων, εἶχεν ἤδη ἰδρυθῆ ὑπὸ τοῦ πρώτου Σελεύκου Νικατορος, ἐπὶ τῆς ὠραιότητος θέσεως τῶν περιχώρων, ἐπὶ τῆς νοτίου κλιτύος ἣτις ἔκειτο μεταξύ τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Λαοδικείας, ἦτοι μεταξύ τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Μεσογείου. Ἐφημίζοντο δ' ἐν αὐτῇ ὁ θαυμάσιος ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ παμπάλαιων κυπαρίσσω, αἱ ἐκ μαρμάρου στοαὶ, αἱ ἐπαύλεις, αἱ λίμναι, τὰ λουτρά, οἱ κήποι, οἱ φοινικῶνες καὶ τὰ πανδοχεῖα αὐτοῦ. Διεβρέχετο δὲ τὸ τοπεῖον ὑπὸ δύο πολυφλοίσβων βυάκων, οἵτινες ταχύρροες ἐκ τῶν νο-

τίων ὀρέων ἐχύνοντο εἰς τὸν Ὀρόντην. Τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα τὰ ἰδρυθέντα βορειοανατολικῶς τοῦ περιβόλου ἐξικνούντο μέχρι τῆς κοίτης τοῦ Ὀρόντου. Περιεβάλλοντο δὲ ὑπὸ τειχῶν καὶ ὀχυρωμάτων καὶ εἶχον πάντοτε δίκην μεγάλου στρατωνος φρουρὰν ἐκ πολλῶν ἑκατοστίων ἀνδρῶν, πρὸς φύλαξιν τοῦ περιβόλου καὶ τῶν ἀνακτόρων, ἣτις ἦτο τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀναγκαῖα καθ' ὅσον ἡ αὐλὴ σχεδὸν πάντοτε διέμενε ἐν τοῖς ἀστικοῖς ἀνακτόροις. Ἐν ᾧ δὲ τὰ ἀνάκτορα μᾶλλον ἐξετείνοντο πρὸς ἀνατολὰς, τὰ κτίρια διὰ τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ἀξιωματικούς ἔκειντο μᾶλλον πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψούντο ἀποτόμως ἄνωθεν τῶν ὄχθων τοῦ Ὀρόντου· ἀποτομωτάτη μάλιστα ἦτο ἡ θέσις τοῦ οἴκου τοῦ φρουράρχου Εὐμένους. Πάντα δὲ τὰ κτίρια ταῦτα περιέβαλλον ἀρετὰ εὐρύχωρον ἐσωτερικὴν πλατεῖαν, ἣτις ἦτο προτιδωρισμένη διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις.

Ὅτε δὲ τὸ ἄρμα τῆς Βερενίκης προήλασε τοῦ οἴκου τοῦ Εὐμένους, ἐξῆλθεν ἀμέσως οὗτος, ἀνὴρ εὐχαρις καὶ πολιοπῶγων, καὶ ἐχαιρέτισε τὴν βασιλίτισσαν μετὰ μεγίστου σεβασμοῦ. Ἀλλὰ μόλις ἔμαθε τὴν θλιβερὰν αἰτίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ βασιλικοῦ ἄρματος, καὶ ἐν τῷ ἄμα ἠλλάχθη ὁ τρόπος αὐτοῦ. Ἐκάλεσε πάραυτα νεώτερον ἀξιωματικόν, ὅστις πάλιν δι' ἰσχυρᾶς φωνῆς μετέδωκε τὴν διαταγὴν εἰς ἄλλους, μεθ' ἣν στρατιῶται ἐν σπουδῇ ἔτρεχον τῆδε κἀκέισε. Ἐνὸλίγαις στιγμήμαῖς ὠπλίσθη ὅλος ὁ στρατὸς ὁ φρουρῶν ἐν Δάφνῃ, ἐν ᾧ ἐπίσης ταχέως πλείστοι ἐφιπποὶ ἀγγελιοφόροι ἀπεστάλησαν πρὸς τὴν Τύρον καὶ τὴν Δαμασκόν, ἵνα καταστήσωσι γνωστὴν τὴν πτώσιν τῆς Βερενίκης καὶ προσκαλέσωσι κατεπειγόντως ἐπικουρίαν.

Μετ' ὀλίγον ἐφθασαν ἐξ Ἀντιοχείας οἱ πρῶτοι ἀποδράντες στρατιῶται, τὸ πλεῖστον Γαλάται μισθωτοὶ, ἀνήκοντες εἰς τὴν σωματοφυλακὴν τῆς Βερενίκης, ἐπειδὴ ἤθελον νὰ μείνωσι πιστοὶ εἰς τὴν ἄνασσαν αὐτῶν. Μετ' αὐτῶν δὲ ἦλθον καὶ αἱ γυναῖκες τῶν ἀνακτόρων, ἐν αἷς εὕρισκετο ἡ Γοργῶ, ἣτις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀντίοχου οὐδεμίαν ἀφορμὴν εἶχε πλέον νὰ μένῃ ἐν τοῖς βασιλείοις.

Μόλις δὲ εἶχον συνταχθῆ οἱ πιστοὶ μείναντες στρατιῶται μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ ἡ Βερενίκη εἶχε καταλάβει, ἔνεκεν ἀσφαλείας, μετὰ τῶν θερχαινίδων αὐτῆς τὸν κατώτερον ὄροφον τῆς οἰκίας τοῦ Εὐμένους, ἐν τῷ ὁποίῳ μέχρι τοῦδε ἦτο στρατιωτικὴ φρουρά, καὶ αἱ πύλαι ἐκλείσθησαν, οἱ στρατιῶται διεμοιράσθησαν ἐπὶ τῶν τειχῶν καὶ τὰ πάντα προηποθήσθησαν πρὸς τακτικὴν πολιορκίαν, ἐν ᾧ ἐν τῷ μέσῳ τῆς περικεκλεισμένης πλατείας ἐκομίσθησαν ἐφ' ἀμαξῶν πίθου καὶ ἀμφορεῖς ὅπως βρασθῆ ἔλαιον καὶ ὕδωρ. Ἦτο δὲ καὶ ἀνάγκη τοιαύτης σπουδῆς, διότι ἀμέσως ὡς ἐτοποθετήθησαν οἱ καταπέλται

ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐπέλαμψαν μακρόθεν αἱ πανοπλίαι τῆς προχωρούσης στρατιᾶς τῶν Συρίων.

Ὁ Εὐμένης προσεκλήθη διὰ κήρυκος, ὅπως παραδώσῃ τὰ βασιλικά ἀνάκτορα τῆς Δάφνης μεθ' ὅλης τῆς φρουρᾶς, καὶ ἐπειδὴ οὗτος ἀπειποιήθη, ὁ συριακὸς στρατὸς περιέβαλεν αὐτὰ καὶ ἤρξατο ἡ πολιορκία. Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο τόσῳ εὐκόλῳ ὅσον ἐφαντάζετο ὁ Σέλευκος. Εὐθύς ὡς οἱ Σύριοι ἤνοιγον ῥήγμα, ἀμέσως τοῦτο ἐπληροῦτο πάλιν, καὶ ὅτε, ἀγόμενοι, ὑπ' ἐλπίδων, ἐπειρῶντο ἐφόδου, ἐπιπτε πυκνὴ χάλαζα βελῶν ἐπὶ τὰ ἐφορμῶντα στίφη, οἱ δὲ πρῶτοι ἐπὶ τὰ τείχη ἀφικνούμενοι κατεκαίοντο ὑπὸ ζέοντος ὕδατος ἢ ἐλαίου οὕτως ὥστε κατέπιπτον ὀλοζύοντες.

Οὕτω παρῆλθον ἤδη ἕξ ἡμέραι ἀπὸ τῆς πολιορκίας καὶ ὁ συριακὸς στρατὸς θὰ ἐθρήνει ἀναριθμήτους νεκρούς, ἂν μὴ σχεδὸν καθ' ἑκάστην προσήρχοντο ἐπικουραὶ ἐξ Ἀντιοχείας. Ὁ Σέλευκος ἦτο ἤδη πολὺ ἀνυπόμονος, ἐπειδὴ αἱ εἰδήσεις ἄς ἐλάμβανε δι' ἀγγέλων ἦσαν ὅσημέραι μᾶλλον δυσάρεστοι. Ἀπανταχοῦ ἐπεκράτει μεγίστη ταραχὴ ὡς ἐκ τῶν ἀνοσιουργημάτων τῶν τελεσθέντων ἐν Ἐρέσῳ καὶ Ἀντιοχείᾳ. Ὁ αἰγύπτιος βασιλεὺς Φιλάδελφος εἶχεν ἀποθάνει, καταπονηθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκδιώξεως τῆς Βερενίκης, τῆς πεφιλημένης θυγατρὸς, καὶ τῆς ἔνεκεν τούτου ἐπερχομένης ματαιώσεως τῆς ἰδέας διαρκoῦς εἰρήνης μεταξύ Συρίας καὶ Αἰγύπτου· ἀλλ' εἶχε παραγγείλει εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ Εὐεργέτην, τὸν ἀδελφὸν τῆς Βερενίκης, εὐρισκόμενον εἰς τὰ βόρεια τοῦ βασιλείου, νὰ ἐκδικηθῇ φοβερὰ τὴν Συρίαν. Οὗτος δὲ εἶχε διατάξει κατεπείγοντας ἐξοπλισμούς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀσίᾳ, ἵνα ἐκτελέσῃ τὸν πρὸς τὸν πατέρα ὑπεσχημένον πόλεμον. Θὰ ἐπετύγγανον οἱ ἐχθροὶ τοῦ Σελεύκου νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν νόμιμον βασιλίσσαν Βερενίκην καὶ νὰ ἐγκαταστήσωσιν αὐτὴν πάλιν;

Τοιαύτας μελαγχολικὰς σκέψεις εἶχεν ὁ Σέλευκος ἐσπέραν τινὰ ὅτε μετὰ τοῦ Θρασυμάχου ἐβάδιζε κατὰ μῆκος τῆς βορείου πλευρᾶς τοῦ τείχους καθ' ἣν ἀκόμη οὐδεμία εἶχεν ἐπιχειρηθῆ ἔφοδος. Τὰ ὄχυράματα ἐνταῦθα ἦσαν συνέχεια τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου ἐν ᾧ κατῴκει ὁ Εὐμένης. Ἄλλ' ὑφούντο ἐπὶ καθέτου κατακρημιζομένου βράχου ὅστις ἐν ἀποστάσει περὶ τοὺς δεκαπέντε πόδας πρὸς τὰ κάτω σχηματίζων μικρὸν πεδῖον, κατέπιπτε πάλιν ἀποτομώτατα εἰς τὰ φλοισβοῦντα ὕδατα τοῦ παραρρέοντος Ὀρόντου. Ἄν ἐπετυγγάνετο ἡ ἀναρρίχσις τῆς ἀκροτάτης κορυφῆς τοῦ βράχου, ἴσως κατωρθοῦτο νυκτερινὴ ἐπιθεσις διὰ τῶν κατωτέρων θυρίδων τοῦ οἴκου! Ἐν ᾧ δὲ οἱ δύο οὗτοι σιγηλὰ λαλοῦντες ἀντήλασον τὰς ἰδέας αὐτῶν, ἤκουσαν αἴφνης διδόμενον σύνθημα ἐκ μιᾶς τῶν κατωτέρων θυρίδων, μεθ' ὃ γυναικεῖα φωνὴ ἠρώτησε·

— Εἶνε ὁ βασιλεὺς ἐκεῖ κάτω;

Δοθείσης δὲ καταφατικῆς ἀπαντήσεως, ἐξηκολούθησεν ἡ γυνή

— Μόνον ἂν ὁ βασιλεὺς εἶνε μόνος θὰ ἀνακοινώσω πρὸς αὐτὸν σχέδιον, δι' οὗ θὰ δυνηθῇ νὰ κυριεύσῃ τὴν Δάφνην.

Ὁ Θρασύμαχος ἀπεμακρύνθη ἡσύχως, ὅτε αἴφνης κατεβιβάσθη ἰσχυρὸν καλώδιον, δι' οὗ κατῆλθε νεαρὰ κόρη, φέρουσα χιτῶνα ὑψηλὰ περιεζωσμένον. Ὅτε δὲ ἤγγισε τὴν γῆν ἐγνωρίσθη ὡς ἡ Γοργώ, ἡ σύντροφος τῆς Βερενίκης. Ἀνεκοίνωσε δὲ αὕτη εἰς τὸν Σέλευκον, ὅτι τὴν ἐσπέραν τῆς ὑστεραίας ἔμελλε νὰ τελεσθῇ μικρὰ αἰγυπτιακὴ ἐορτὴ, καθ' ἣν θὰ ἦτο δυνατὴ αἰφνιδία ἐπιδρομὴ. Αὕτη ἡ ἰδέα ἤθελε τὸ πρῶτον ρίψει ἐκ τοῦ παραθύρου καλώδιον, δι' οὗ ἡδύνατο ν' ἀναρριχθῶσιν ὁ βασιλεὺς μετὰ τινων ἀξιωματικῶν, καὶ τότε ν' ἀνοίξωσι τὴν θύραν τὴν ἄγουσαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Εὐμένους, δι' ἧς ὁ Θρασύμαχος ἔμελλε νὰ εἰσαγάγῃ τὴν στρατιάν.

— Σοὶ εὐγνωμῶν τὰ μέγιστα, ἔρασμα Γοργώ, διὰ τὴν συμβουλήν ταύτην, εἶπεν ὁ βασιλεὺς. Πῶς δύναμαι ν' ἀνταποδώσω τὴν εὐεργεσίαν ἣν παρέχεις εἰς τὸ συριακὸν βασίλειον;

— Ἀγάπα με, βασιλεῦ· ἀπεκρίθη ἡ αἰγυπτία, ὅταν θὰ κυριεύσης τὴν Δάφνην καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχής!

Τότε ἐνηγαλίσθη ὁ βασιλεὺς τὴν κόρην καὶ ἔθλιψε αὐτὴν περιπαθῶς ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἀνερριχθῆ ἡ Γοργώ, δικην γαλῆς, ἐπὶ τοῦ σχοινίου, ὅπερ ἐκράτει ὁ Σέλευκος, ὅπως μὴ ταρασσῆται καὶ μὴ βλαβῆ ἡ κόρη προστριβομένη ἐπὶ τῶν ἀπορρώγων βράχων.

Τὴν ἐπομένην ἐσπέραν μόνον οἱ ἀναγκαιότατοι φρουροὶ εἶχον ταχθῆ, ὃ δὲ λοιπὸς στρατὸς ἐτέλει ἐορτὴν τοῦ Ὀσίριδος. Ἡ Βερενίκη ἐκάθητο πενθηφοροῦσα μετὰ τῶν γυναικῶν αὐτῆς ἐν τῷ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πλατείας τῶν ἀνακτόρων κειμένῳ ἰσογείῳ γυναικωνίτῃ, ἅπασαι δὲ ἦσαν ἀπνησυχολημένοι περὶ μικρᾶς γυναικείας ἐργασίας. Πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀποχωρήσει ἐκεῖθεν ὁ διοικητὴς Εὐμένης, ὅστις διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης ἐκ χαρᾶς ἀνήγγειλεν αὐτῇ τὴν εἰδησιν κατασκόπου τινός, ὅτι ἐπικουρία ἐκ Δαμασκοῦ εὐρίσκετο καθ' ὁδόν. Τότε ἡ Γοργώ κατέλιπεν ἀθροῦτως τὸ δωμάτιον. Αἴφνης ἤκουσαν αἱ γυναῖκες θόρυβον ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ. Ἡ Βερενίκη ἀνεπήδησε καὶ, ἀνοίξασα βιαίως τὴν θύραν, εἶδε κάθοπλον πολεμιστὴν ὅστις εἰσεῖρπε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν διὰ τῆς θυρίδος. Κραυγᾶσασα ὠπισθοχώρησεν, ἠνέφξε τὴν πρὸς τὸν πρόδομον θύραν καὶ ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ τοίχου ξίφος ἐκ τῶν πολλῶν ἐκεῖ συνήθως κρεμασμένων. Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, εὐρίσκοντο ἤδη ἐκεῖ ὁ Σέλευκος μετὰ τριῶν ἀξιωματικῶν.

Ἡ βασιλίσσα ἀνέσπασε τὸ ξίφος καὶ ἐπέπεσε

κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ἐν ᾧ αἱ γυναῖκες αὐτῆς ἐξέβαλλον ἀγρίου ὄδουρους.

— Δειλοὶ δολοφόνοι, ἐφώνησεν ἡ βασίλισσα, ἐπιπίπτετε κατὰ γυναικῶν ἀόπλων;

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ βασιλέως ὤρμησαν ἐπὶ τῆς Βερενίκης διὰ γυμνοῦ ξίφους, ἀλλ' ὁ Σέλευκος ἀνετίναξεν ἰσχυρῶς τὰ ξίφη αὐτῶν μακρὰν, ἀναφωρῶν.

— Ἐμὴ ἔστω ἡ γυνή, ἐμὴ μόνον! Ἔχω ὑποσχεθῆ τὴν κεφαλὴν τῆς εἰς τὴν μητέρα μου!

Μόλις δ' εἶχε προφέρει τὰς λέξεις ταύτας καὶ ἐνεπάγη τὸ ξίφος τῆς Βερενίκης εἰς τὸν δεξιὸν αὐτοῦ βραχίονα· ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν στιγμήν, πρὶν ἢ ἡ Βερενίκη δυνηθῆ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ ξίφους αὐτῆς πρὸς ἄμυναν, ὁ Σέλευκος ἐνέβαλε τὸ ξίφος αὐτοῦ εἰς τὸ στῆθος τῆς βασίλισσης. Ἡ λεπίς ἐθραύσθη καὶ ῥύαξ αἵματος βασιλείου ἀνεπήδησε μακρὰν. Ἡ Βερενίκη ἔπεσεν ἄναυδος χαμαί. Ματαίως δ' εἶχε προσπαθῆσαι ἡ Ἀρσινόη ν' ἀναστείλῃ τὴν ὁρμὴν τῆς θανατηφόρου λεπίδος.

Οἱ σύντροφοι τοῦ βασιλέως ἐπέδραμον τότε κατὰ τῶν ἄλλων ἀόπλων γυναικῶν καὶ ἐφόνευσαν ἀπάσας, ὀδυνηρῶς θρηνοῦσας, ἐν ᾧ αἱ κραυγαῖ τῶν διὰ τῆς πύλης στρατευμάτων ἐπλησίαζον ὀλονέν, ἠκούετο δὲ καὶ ἀπὸ τῆς εὐρυτέρας νοτίας πύλης ζωηρὸς θόρυβος, ὥστε εἰκάζετο ὅτι καὶ ἐκείνη ἡ πύλη εἶχεν ἤδη ἀνοιχθῆ.

Ταῦτας τῆς στιγμῆς ἐπωφελήθησαν οἱ σύντροφοι τοῦ βασιλέως ὅπως ἐπιδέσῃσι τὸν βραχίονα αὐτοῦ, αἰμάσσοντα δεινῶς. Ἀλλὰ τότε, ἐν ᾧ αἱ ἐπὶ νίκη κραυγαῖ τῶν συριακῶν στρατευμάτων ἀντήχουν ὀλονέν ἐγγύτερον, ὁ δὲ κτύπος τῶν ξιφῶν ὀλονέν ἐγένετο ζωηρότερος καὶ δυνατότερος, προσέβαλε τὸ οὖς τοῦ βασιλέως ἀλλόκοτος ἦχος. Δὲν ἦτο ἵππων καλπασμός, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ἐγγύτερον ἀκουόμενος κρότος, ὁ χαιρετιζόμενος ὑπὸ βλασφημῶν ἀρῶν, καὶ συνοδευόμενος ὑπ' ἀγρίου κραδασμοῦ ξιφῶν καὶ γοερῶν κραυγῶν τῶν τετραυματισμένων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ἵππων καταπατουμένων; Δὲν ἦσαν τὰ ἀκουόμενα ζωηραὶ προσφωνήσεις ἐν ξενῇ γλώσσῃ; Ναι, ἰδοὺ ὁρμῶσιν ἤδη τινὲς ἵππεις.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς διερρήχθη βιαίως ἡ θύρα καὶ ὕψηλός ἀξιωματικὸς συνοδευόμενος ὑπὸ πολλῶν ἄλλων, φερόντων λευκοὺς μανδύας καὶ ἐχόντων ἀνὰ χεῖρας τὴν κυρτὴν ἀραβικὴν σπάθην εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον. Αὐθρῶει ὁ Σέλευκος μετὰ τῶν συντρόφων αὐτοῦ μετέβησαν εἰς τὸ παρκαείμενον δωμάτιον, ἐπέζυγασεν αὐτό, καὶ οὕτως εὗρον πάντες καιρὸν ν' ἀποδράσῃσι διὰ τοῦ κρεμαμένου σχοινοῦ.

Ὁ ὕψηλός ἵππεὺς δὲν ἐβράδυνε μεταξὺ τῶν πεφονευμένων γυναικῶν ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν Βερενίκην, ἧτις ἔχουσα τὴν ὠχρότητα τοῦ θανάτου ἐκείτο χαμαὶ συμπιέζουσα δι' ἀμφοτέρων τῶν

χειρῶν τὴν πληγὴν. Μεστὸς ὀδύνης ἔκλινε τὸ γόναυ πρὸ αὐτῆς.

— Βερενίκη, εἶπεν ἀγωνιῶν καὶ συγκεκνημένος, δραττόμενος τῆς χειρὸς αὐτῆς. Δὲν με ἀναγνωρίζεις, πεφιλημένη ἀδελφῆ;

— ὦ Εὐεργέτα, ἀπεκρίθη ἡ Βερενίκη διὰ φωνῆς μόλις ἀκουόμενης, περιλημένε ἀδελφέ... ἐφάνησαν σκληροὶ πρὸς ἐμέ... πολὺ σκληροὶ... πρῶτον ἐμέ... μετεχειρίσθησαν ὡς αἰχμάλωτον... ἔπειτα τὸ ἀτυχεῖς παιδίον... τὸ ἐφόνευσαν... ἡ Γοργῶ με ἐπρόδωκεν... ἐδῶ... ὡς αἰχμάλωτοι ὑπῆρξαμεν... τώρα ἐφρονεύθησαν ὅλαι... ὦ Εὐεργέτα... ἐκδικήσόν με... διὰ τὰ... ἐγκλήματα ταῦτα!

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐκλείσθησαν. Ἡ Βερενίκη ἐξέπνευσε.

Τότε ἐπίεσεν ὁ Εὐεργέτης σπασμωδικῶς τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἐστέναζεν ὡς παιδίον. Ἄφωναί δὲ καὶ τεθλιμμένοι ἴσταντο οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ περὶ τὴν νεκρὰν βασίλισσαν.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἡ συγκινητικὴ σκηνὴ διεκόπη ὑπὸ Ἀράβων οἵτινες βιαίως ἐξῆλθον καὶ ἔσυρον τὴν Γοργῶ ἀπὸ τῆς κόμης κραυγάζουσαν διηνεκῶς Ἔλεος, ἔλεος! Ὅτε δ' ἐδήλωσαν, ὅτι αὕτη ἦτο ἡ προδότις ἡ ἀνοίξασα τὴν πύλην, ἐφώνησεν ἀξιωματικὸς τις·

— Φονεύσατέ την!

Ἐν τῷ ἅμα ἐγυμνώθη κυρτὴ σπάθη, ἠκούσθη ὁ ῥοῖζος κτυπήματος καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς κόρης ἐκυλίσθη ἐκ τῶν πτωμάτων τῶν πεφονευμένων γυναικῶν ἐν ᾧ ὁ κορμὸς ἐπίπτε κατὰ γῆς.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπληροῦτο τὸ μέγα δωμάτιον. Οἱ πεντακόσιοι Ἀραβες ἵππεις οἱ ἐπιχειρήσαντες εἰκοσάων πορείαν ἀπὸ τῆς Δαμασκοῦ χάριν τῆς ἐλευθερώσεως τῆς βασιλείας εἶχον περᾶνει τὸ ἔργον αὐτῶν. Ἐν ᾧ δ' οἱ Σύριοι ἐπιδρομεῖς μόνον μέρος τῆς φρουρᾶς τῆς Δάφνης εἶχον φονεῦσει, μεταξύ δὲ αὐτῶν βεβαίως πιστοῦς Γαλάτας σωματοφύλακας τῆς βασιλείας καὶ τὸν γενναῖον Εὐμένην οἵτινες πρῶτοι εἶχον ἐπιπίσει κατὰ τῶν Συρίων, τὸ συριακὸν στρατεῦμα σχεδὸν κατασυνετριβῆ ὑπὸ τῶν ὀπισθεν ἐπελαυνόντων Ἀράβων· μικρὸν μόνον μέρος ἐσώθη ἐν τῷ ἀσύλῳ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ εἰς Ἀντιόχειαν ἐνθα ἤδη πρὸ αὐτῶν εἶχον φθάσει ὁ τετραυματισμένος Σέλευκος καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοῦ ἐπὶ ζωηρῶν ἵππων ἵνα ἀμέσως καλέσωσιν εἰς τὰ ὄπλα ὅλην τὴν φρουρὰν τῆς Ἀντιοχείας καὶ ἀποστείλωσιν ἀγγέλους εἰς Σελεύκειαν, Λαοδικεῖαν, καὶ Πιερικὴν. Αὐτὸς δ' εἶχε φθάσει ἢ φοβερὰ ἀγγελία ὅτι Αἰγύπτιος στόλος εὕρισκετο κατ' ὁδὸν πρὸς τὴν Σελεύκειαν ὅπως μετὰ τοῦ στρατοῦ ἐπιχειρήσωσιν ἐπιδρομὴν κατ' αὐτῆς τῆς Ἀντιοχείας.

Νῦν δ' ἐφώρμων οἱ Ἀραβες εἰς τὸν οἶκον τοῦ Εὐμένους ἵνα ἴδωσι τὴν βασίλισσαν. Ἦδη ἦτο

πλήρες τὸ δωμάτιον ἔνθα ἔκειτο τὸ πτώμα τῆς βασιλίσσης, ὡς καὶ ὁ πρόδομος, καὶ πολλοὶ τῶν ἠλιοκαῶν πολεμιστῶν ἐθρήνουν γοερῶς ἐπὶ τῷ πρὸ αὐτῶν θεάματι, οἱ δ' ἄλλοι ἐφιπποῖσταντο ἐπὶ τῆς πρὸ τοῦ οἴκου πλατείας καὶ ἤθελον μόνον ἐν βλέμμα νὰ ρίψωσι διὰ τῆς θυρίδος, ὅτε ἡ γέφυρῃ ὁ βασιλεὺς Εὐεργέτης, καταστείλας τὰ δάκρυα καὶ τὴν λύπην·

— "Ἄνδρες Αἰγύπτιοι! Σεῖς ὅλοι εἰσθε μάρτυρες τῆς προδοσίας, τῆς ἀνανδρίας καὶ τῆς δολοφονίας τῆς διαπραχθείσης ὑπὸ τῶν Συρίων κατὰ τῆς νομίμου αὐτῶν ἀνάσσης, τῆς περιλιμνῆς ἀδελφῆς. Ἐπειδὴ ἐπεχειρήσατε τὴν πορείαν ταύτην ἵνα ἐλευθερώσητε τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως ὑμῶν, ὁμόσατε ἐπὶ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ πτώματος, ὅτι δὲν θέλετε βάλει πάλιν τὸ ξίφος εἰς τὸν κολόν πρὶν ἢ ἐκδικήσητε τὸν θάνατον τῆς ἀνάσσης. Θὰ ἐξεγείρω πόλεμον ὃν οὐδέποτε ὁ κόσμος εἶδε, ὥστε ὅλη ἡ γῆ νὰ τρέμη! "Ὅλον τὸ ἀνοσίον τοῦτο βασιλείον, ἐν ᾧ συνέβησαν τὰ κακουργήματα ταῦτα, πρέπει νὰ καταστραφῇ! "Ἡδὴ ἤρχισαν αἱ προπαρασκευαὶ πρὸς πόλεμον ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἀσίᾳ! Πανταχόθεν ἡ ἀγανάκτησις ὡς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀνοσιουργημάτων καὶ ὠμοτήτων ἀναγκάζει καὶ τὸν ἀνήλικα παῖδα νὰ ἐλκύσῃ τὸ ξίφος! "Ἡδὴ ἰσχυρὸς στόλος πλέει πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ὀρόντου! "Ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰ σύνορα καὶ ἄς ἀναμείνωμεν ἕως αἱ κατὰ γῆν προπαρασκευαὶ συντελεσθῶσι! Τώρα δέ, φίλοι, δότε τροφήν εἰς τοὺς ἵππους ἐπειδὴ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας πρέπει ν' ἀναχωρήσωμεν!

Ἄγρια φανατικὴ κραυγὴ ἐπηκολούθησε τὰς λέξεις ταύτας τοῦ βασιλέως, ὅλα τὰ ξίφη ἀνεσπάσθησαν, καὶ εἰς δεῖγμα τῆς ἀποδοχῆς ἐκραδάνθησαν περὶ τὰς κεφαλὰς διὰ βιβαίων κινήσεων. Μεθ' ἡμίσειαν ὥραν ἤλαυνεν ἐφιππος στρατὸς πρὸς τὴν Δαμασκόν, δύο δ' ἐκ τῶν ἵππέων τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς ἔφερον τὸ πτώμα τῆς βασιλίσσης περιτετυλιγμένον ἐντὸς ὑφασμάτων καὶ δεδεμένον ἐφ' ἵππου, μὴ φέροντος ἵππέα. "Ὅτε δ' ἐφάνη τὸ λυκαυγὲς οἱ ἵππεῖς ἦσαν ἡδη μακρὰν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐγένετο ὁ φόνος· νέος δὲ στρατὸς ἀπεστέλλετο ἐξ Ἀντιοχείας εἰς Δάφνην μόνην ἔχων ἐντολήν νὰ ἐνταφιάσῃ τοὺς φονευθέντας Συρίους καὶ νὰ μεταφέρῃ οἴκαδε τοὺς τραυματίας ἢ νὰ νοσηλεύσῃ αὐτοὺς ἐν τοῖς τεμένεσι τοῖς κειμένους πλησίον τῆς Δάφνης.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα τὰ συμβάντα ἦτο τετελεσμένη ἡ πρώτη πράξις τοῦ αἱματηροῦ τούτου δράματος. Ἡ Ἀντιόχεια εἶχε κυριευθῆ ὑπὸ τῶν αἰγυπτιακῶν στρατευμάτων.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ).

\*\*Λ

## Η ΕΥΓΕΝΕΙΑ

"Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ νέος, πάντες ἐστράφησαν νὰ τὸν ἴδωσι. Ἦτο πολὺ ὑψηλός, πολὺ ὠχρός, πολὺ ξανθός. Λεπτὸς μύσταξ ἔσκιαζε μολὶς τὸ ἄνω χεῖλος αὐτοῦ· ἔφερε στολὴν ἀξιωματικοῦ, ἐπὶ ταύτης δὲ τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, καὶ ἐβάδιζε στηριζόμενος ἐπὶ δύο βάκτρων.

Ἡ θεὰ τραυματίου νέου συγκινεῖ πάντοτε μετὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον τοῦ 1870, συγκινεῖ μέχρι βαθέων τῆς καρδίας, διότι ὑπεθυμίζει τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν δυσπραγίαν· ὁ ἀκρωτηριασμός τοῦ στρατιώτου ἀναμνησκει τὸν ἀκρωτηριασμόν τῆς πατρίδος.

— Τίς εἶνε ὁ νέος οὗτος; ἠρώτησα ζωηρῶς τὸν γείτονά μου. Πῶς τόσον νέος ὢν εἶνε ἀξιωματικός καὶ φέρει τὸν σταυρὸν τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς; τὸ τραῦμά του εἶνε δεινότερον τραῦματος; μὴ ἀπειλεῖ ν' ἀφήσῃ αὐτὸν ἀνάπηρον;

"Ἐμαθον τότε ὅτι ἐκαλεῖτο Παῦλος Δερουλιέδ, ὅτι εἰκοσαετής (εἶχον παρέλθῃ ὀκτὼ ἔτη ἔκτοτε) κατετάχθη ἐθελοντῆς εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Σεδάν, ὅτι αἰχμαλωτισθεὶς καὶ ἄχθεις εἰς Γερμανίαν ἀπέδρα καὶ ἐπιστρέψας κατετάχθη ἐκ νέου εἰς τὸ σῶμα τοῦ Βούρβαχην, ὅτι μετὰ τὴν συνθηκολόγησιν κατετάχθη τὸ τρίτον εἰς τὸν στρατὸν τῶν Βερσαλλίων πολεμήσας κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, ὅτι τὸ παράσημον ἔλαβεν ἐν τῇ μάχῃ τῆς Βιλλερσεξέλ, ὅτι τὸ τραῦμα αὐτοῦ, ὅσον σοβαρὸν καὶ ἂν ἦτο, δὲν ἐμελλε ν' ἀφήσῃ ἔχνη, καὶ τέλος ὅτι καίτοι τραυματίας, πλούσιος, λόγιος, ἔμενεν ἀυθόρμητος ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἀποφασίσας ν' ἀφιερῶσιν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἀγγίνοιαν καὶ πάσας τὰς δυνάμεις εἰς ἀγωγὴν τῶν στρατιωτῶν του.

Εἶχον ἓνα ἥρωα ἐνώπιόν μου. Βαθεῖα μὲ κατέλαβε συγκίνησις, τοσοῦτῳ μᾶλλον βαθυτέρα καθόσον ὑπῆρξε διπλῆ.

Ὁ ἠρωϊσμός ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσιοκτῶ ἑτῶν συνεπάγεται κίνδυνον εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἥρωα. Τηλικούτος θαυμασμός περικυκλῶ αὐτόν, τοιαύτη ἡδέϊξ καὶ ἐνθουσιώδης συμπάθεια τὸν ὑποδέχεται ὥστε εἶνε δύσκολον νὰ μὴ τὸν καταστήσωσιν ὑπερήφανον.

Πῶς ν' ἀποκρούσῃ, ἐνδομύχως, ἀλαζονικὴν τινα αὐταρέσκειαν καὶ πῶς νὰ δυνηθῆ νὰ μὴν ἐκδηλώσῃ αὐτήν; Εἶνε ἀρά γε δυνατὸν νὰ ἦ τις ἥρωας ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ χωρὶς νὰ εἶνε φίλυτος καὶ χωρὶς νὰ δεικνύῃ τοῦτο διὰ τοῦ βλέμματος, τῶν κινήσεων, τοῦ τόνου τῆς φωνῆς αὐτοῦ; Ἄλλ' ἐκπλήξην μοὶ ἐξεποίησε οὐ μόνον ἡ μετριοφροσύνη τοῦ νέου ἐκείνου, ἀλλ' ἕτερόν τι προσὸν ἔτι μᾶλλον ἀντικείμενον εἰς τὴν ματαιοδοξίαν, διότι τὸ προσὸν τοῦτο εἶνε σεβασμός ἀπονεμόμενος πρὸς τοὺς ἄλλους, εἶνε ἡ λήθη ἑαυ-